

**คณะทำงานติดตามการลงทุนข้ามพรมแดน
(Extraterritorial Obligation Watch Coalition)**

666 ถ. เจริญนคร แขวงบางลำภูล่าง
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
10600

คสท.6/2567

19 สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอให้ทางธนาคารในฐานะผู้ให้สินเชื่อแก่โครงการเขื่อนไซยะบุรี ติดตามบริษัท ซีเคพาวเวอร์ให้เปิดเผยรายงานมาตรการลดผลกระทบสะสมเกี่ยวกับตะกอน และทางปลาผ่าน ความสมบูรณ์ด้านการประมง สถานภาพการฟื้นฟูด้าน เศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่แปลงอพยพโยกย้ายจาก โครงการและแผนบรรเทาภาวะฉุกเฉินจากการบริหารจัดการเขื่อนไซยะบุรีต่อ ประชาชนท้ายน้ำใน 7 จังหวัดประเทศไทย

เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
สำเนาส่งถึง

1. คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์
2. คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
3. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
4. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สืบเนื่องจาก เมื่อปี 2554 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธนส.) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของรัฐ เป็นหนึ่งในผู้ให้สินเชื่อแก่บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด มหาชน เพื่อดำเนินการก่อสร้างและดำเนินการบริหารจัดการเขื่อนไซยะบุรี เขื่อนบนแม่น้ำโขงสายหลักตอนล่างแห่งแรกตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมา เมื่อเขื่อนไซยะบุรีได้เริ่มผลิตไฟฟ้า ก็ปรากฏรายงานข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ หลายสำนัก ระบุว่าระบบนิเวศของแม่น้ำโขงเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เช่น การผันผวนชั้นลงของแม่น้ำโขงที่ไม่เป็นไปตามฤดูกาล การลดลงของปลาแม่น้ำโขง ระบบนิเวศพืช

เกิดภาวะตายลงเป็นจำนวนมาก การเกิดภาวะสาหร่ายบลูม และปรากฏการณ์ แม่น้ำโขงสีฟ้าคล้ายทะเล เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรุนแรง รวมถึงการไม่ปรากฏข่าวคราวความคืบหน้าเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนที่ถูกโยกย้ายจากเขื่อนไปยังหมู่บ้านแห่งใหม่ (Resettlement sites) เป็นอย่างไร

ล่าสุด ในการประชุมผู้มีส่วนได้เสียระดับภูมิภาค ครั้งที่ 13 เมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2566 ที่ผ่านมา ทางบริษัทไชยะบุรีพาวเวอร์ ได้นำเสนอความคืบหน้าเกี่ยวกับรายงานการผลกระทบสะสมด้านตะกอน การอพยพของปลาผ่านเขื่อนไชยะบุรี ในที่ประชุม แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเพียงพอที่จะสามารถอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางระบบนิเวศแม่น้ำโขงตอนล่างของเขื่อนไชยะบุรีได้อย่างชัดเจนและมีข้อมูลเป็นนัยสำคัญ

พวกเราในนามกลุ่มภาคประชาสังคมที่ติดตามและผลักดันให้เกิดความรับผิดชอบของภาครัฐและเอกชนของไทยที่ไปลงทุนในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนในประเทศนั้น ตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principle on Business and Human Rights) ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยได้มีการประกาศรับหลักการดังกล่าวและมีการออกแผนปฏิบัติการชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ฉบับที่ 2 (2566-2570) โดยมีเนื้อหาหลัก 4 ด้าน และการลงทุนข้ามพรมแดนก็เป็นหนึ่งวาระสำคัญในแผนดังกล่าว ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านต้องมีเคารพสิทธิของชุมชนและปฏิบัติตามกฎหมายในประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ

ปัจจุบันธนาคารธนส.ได้ประกาศนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน โดยนำหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติ (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGP) แนวปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานของประเทศ กฎหมายแรงงานและมาตรฐานสากลที่เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างเคร่งครัด รวมถึงปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ร่างตราสารสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ (International Bill of Human Rights) คำประกาศขององค์กรแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วย หลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในที่ทำงาน (ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work) และหลักปฏิบัติของสหประชาชาติ ว่าด้วยการดำเนินธุรกิจและสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights) โดยทางธนส.ได้มีการทบทวนนโยบายสิทธิมนุษยชนทุก 1 ปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงหลักเกณฑ์ใหม่ๆตามมาตรฐานสากลที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย รวมถึงธสน. ยึดมั่นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการปฏิบัติงาน (CSR in Process) เป็นแนวปฏิบัติหลักในการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้มี

ส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มของ ซึ่งเทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล ISO 26000 ที่เป็น หลักการที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป โดยได้มีการกำหนดโครงสร้างผู้รับผิดชอบ ค่านิยม หรือพฤติกรรมพึงประสงค์ ระบบการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการอย่างครบถ้วน

พวกเราในฐานะภาคประชาสังคม จึงเห็นว่า เมื่อธนาคารได้ประกาศนโยบายด้านสิทธิ มนุษยชนและแนวทางการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบต่อสาธารณะนั้น ถือเป็นทิศทาง การแสดงเจตจำนงที่มุ่งมั่นในการให้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบต่อ พวกเราจึงขอให้ ทางการ ในฐานะผู้ให้สินเชื่อโครงการเขื่อนไซยะบุรี ติดตามและผลักดัน ให้ลูกหนี้(บริษัทซีเคพาวเวอร์/บริษัทไซยะบุรีพาวเวอร์/ให้ส่งรายงานและ เปิดเผย “รายงานมาตรการลดผลกระทบสะสมเกี่ยวกับตะกอนและทางปลา ผ่าน แผนบรรเทาภาวะฉุกเฉินจากการบริหารจัดการเขื่อนไซยะบุรีต่อ ประชาชนท้ายน้ำใน 7 จังหวัดประเทศไทย ความสมบูรณ์ด้านการประมง แม่น้ำโขง และสถานภาพความคืบหน้าด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของ ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่แปลงอพยพโยกย้ายที่โครงการได้มีการดำเนินการ หรือมีมาตรการลดผลกระทบและฟื้นฟูวิถีชีวิตของประชาชนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มาอย่างไรบ้าง

หากท่านได้รับเอกสารนี้ โปรดกรุณาดำเนินการและขอท่านส่งรายงานที่ เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ชี้แจงกลับมาอยู่ที่อยู่ข้างบน ภายใน 30 วัน นับแต่ วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับพวกเราในฐานะประชาชนไทย ผู้ใช้ ไฟฟ้า และชุมชนที่อยู่ตอนบนและตอนล่างของเขื่อนไซยะบุรีใน 8 จังหวัด ประเทศไทย ได้รับทราบความคืบหน้าและเตรียมตัวรับมือต่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใน อนาคต อันเป็นไปตามหลักนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน และแนวทางการให้สินเชื่อ อย่างมีรับผิดชอบต่อธนาคาร ได้ประกาศต่อสาธารณะแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจาก ท่าน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวไพรินทร์ เสาะสาย) (นายธีระชัย ศาลเจริญกิจถาวร)

ตัวแทนคณะทำงานติดตามความรับผิดชอบต่อการลงทุนข้ามพรมแดน (ETOs Watch Coalition)

Email: etoswatch@gmail.com